

جمهوری اسلامی افغانستان
د افغانستان بانک

Islamic Republic of Afghanistan
Da Afghanistan Bank

د افغانستان اسلامی جمهوري
د افغانستان بانک

پلان عمل مبارزه عليه فساد اداري د افغانستان بانک

سال مالي ۱۳۹۷

پلان عمل مبارزه عليه فساد اداري د افغانستان بانک

سال مالی ۱۳۹۷

مقدمه

د افغانستان بانک پلان عمل مبارزه با فساد اداری سال مالی 1397 خویش را به تاسی از استراتژی ملی مبارزه علیه فساد اداری، در مطابقت با پلان عمل مصوبه شورای عالی حاکمیت قانون و احکام مقام عالی ریاست ج.ا.آ آماده نموده است.

این پلان با در نظر داشت مندرجات استراتژی ملی مبارزه با فساد اداری و به منظور مبارزه موثر علیه فساد و شفافیت در امورات، تصامیم و اسناد مربوطه به د افغانستان بانک و مرکز تحلیل معاملات و راپور های مالی افغانستان ترتیب گردیده است.

تشخیص وظایف اساسی د افغانستان بانک و مرکز تحلیل معاملات و راپور های مالی افغانستان

قرار گزارش مؤرخ 19 جدی 1395 شبکه تلویزونی طلوع رییس د افغانستان بانک (بانک مرکزی) تاکلی به مبارزه جدی علیه فساد اداری و مالی در د افغانستان بانک کرده است بخش مالی آن مربوط به محور پنجم میشود (مدیعت سالم مالی و بودجوی و پیگیری پول به نحو شفاف و قابل تفتیش) که وظایف اساسی د افغانستان بانک منحصت بانک مسئول قرار آتی است:

1. طرح، اتخاذ و اجرای سیاست پولی افغانستان
2. طرح، اتخاذ و اجرای سیاست ارز و ترتیبات اسعار افغانستان.
3. نگهداری و اداره ذخایر رسمی اسعار افغانستان.
4. چاپ، ضرب و نشر پول کاغذی و مسکوکات فلزی افغانستان.
5. انجام وظایف منحصت بانکدار، مشاور و نماینده مالی دولت.
6. صدور یا ثبت جواز، تنظیم و نظارت بر بانک ها، صرافان اسعار، عرضه کنندگان خدمات پولی، مجریان سیستم پرداخت، عرضه کنندگان خدمات اسناد بهادار، مجریان سیستم انتقال

اسناد بهادار و سایر اشخاصی که دافغانستان بانک می تواند مطابق احکام قانون آنها را نظارت نماید.

7. ایجاد، نگهداری و توسعه سیستم مؤثر و سالم جهت پرداخت و انتقال اسناد بهادار که از طرف دولت یا دافغانستان بانک صادر شده باشد و تصفیه و تسویه حساب معاملات پرداختی و معاملاتی که در چنین اسناد بهادار صورت می گیرد.

همچنان، مرکز تحلیل معاملات و راپور های مالی افغانستان (واحد استخبارات مالی) به اساس ماده 25 قانون جلوگیری از پول شویی و عواید ناشی از جرایم تحت چتر دافغانستان بانک تاسیس گردیده است که یگانه اداره مسؤل دریافت، تجزیه و تحلیل گزارشات معاملات مشکوک و سایر معلومات مربوط به پول شویی، جرایم اصلی و تمویل تروریزم و نشر نتایج تحلیلی گزارشات مذکور مطابق به احکام قانون متذکره میباشد که به منظور عملی نمودن صلاحیت ها، مسؤلیت ها و وظایف خود به اساس قانون مستقل بوده و از کلیه اجراءات کاری خویش به شورای عالی دافغانستان بانک نیز جوابده میباشد.

شناسایی خطرات و آسیب پذیری های معروض به فساد

دافغانستان بانک در راستای مبارزه با فساد اداری نقاط آسیب پذیر منجر به فساد را ذیلاً شناسایی نموده است:

- ثبت دارایی کارمندان
- پروسه استخدام
- عدم تسهیل در اطلاع دهی فساد اداری
- رسیدگی به درخواست های ادارات

مطابقت با اهداف استراتژی ملی مبارزه با فساد

پلان عملی در تطابق با محور سوم (نهادینه ساختن سیستم خدمات ملکی مبتنی بر شایسته سالاری و برتری ضوابط بر روابط در استخدام)، محور چهارم (تعقیب متهمین فساد اداری) و محور پنجم (مدیریت سالم مالی و بودجوی و پیگیری پول به نحو شفاف و قابل تفتیش) سند استراتژی ملی مبارزه علیه فساد اداری قرار داشته که مشتمل بر:

- ثبت دارایی های کارمندان بلند رتبه د افغانستان بانک
- معرفی سیستم اطلاع دهی فساد اداری
- شفاف سازی و الکترونیک نمودن پروسه استخدام افراد واجد شرایط
- رسیدگی به 120 درخواست ادارات تنفیذی داخلی
- رسیدگی به 30 درخواست ورودی (Inbound) خارجی
- تدویر 6 برنامه آموزشی
- ATS (CSD, ACH and RTGS)

اقدامات مبارزه با فساد مندرج تعهدات حکومت در سایر اسناد و میثاق ها

دافغانستان بانک با در نظر داشت تعهدات مشخص، احکام قوانین مربوطه و تعهدات بین المللی اقدامات که خارج از استراتژی ملی مبارزه علیه فساد اداری نیز می باشد را در راستای مبارزه با فساد اداری عملی می نماید.

نظریات مخاطبین و جوانب ذیدخل کلیدی در مورد پلان

پلان عملی در مورد مبارزه علیه فساد اداری مربوط به دافغانستان بانک میباشد و تمام سیستم مالی کشور را دربر نمی گیرد. در پروسه تدوین این پلان با بخش های داخلی اداره مشوره صورت گرفته و از تحلیل ها و آسیب شناسی های داخلی اداره استفاده به عمل آمده است.

شرح پروسه تدوین پلان

قرار مندرجات محور پنجم استراتیژی ملی مبارزه علیه فساد اداری که طی آن دافغانستان بانک مکلف به وضع قوانین مقررات و رهنمودها جهت بهبودی مدیریت خطرات موسسات مالی در راستای جلوگیری از پول شویی گردیده که دافغانستان بانک مبتنی به سفارشات گروه اقدامات مالی بین المللی در راستای جلوگیری از پول شویی و عواید ناشی از جرایم و جلوگیری از تمویل تروریزم قوانین را قرار ذیل وضع نموده و بناءبر احکام قوانین متذکره مقررات و رهنمودها را نیز وضع نموده است که قرار آتی می باشند:

- قانون جلوگیری از پول شویی و عواید ناشی از جرایم؛
- قانون جلوگیری از تمویل تروریزم؛
- قانون بانکداری افغانستان؛
- مقررہ تنظیم فعالیت های صرافان و فراهم کنندگان خدمات پولی؛
- مقررہ کنترل و راپور دهی پول، اسعار و اسناد قابل معالیه بی اسم در گمرگات؛
- مقررہ تنظیم اجراءات جلوگیری از تمویل تروریزم؛
- مقررہ مسؤلیت ها و اقدامات بازدارنده علیه پول شویی و تمویل تروریزم؛
- مقررہ تنظیم اجراءات موسسات پولی الکترونیکی؛
- رهنمود گزارش های معاملات مشکوک؛ و
- پروسیجر منجمد سازی دارایی های تروریزستان.

فلهذا دافغانستان بانک با در نظر داشت هدايات و روحیه کلی استراتیژی ملی مبارزه با فساد اداری (بلخصوص محور پنجم) و تعهدات ملی و بین المللی خویش غرض تدوین پلان عمل مبارزه علیه فساد اداری کمیته ای را تحت هدایت معاونیت اول دافغانستان بانک ایجاد و نکات آسیب پذیر را شناسایی نموده و در پلان عمل این اداره گنجانیده است.

نظارت و ارزیابی از تطبیق پلان

قرار حکم ماده بیست و یکم قانون دافغانستان بانک، اداره ناظر کُل که دارای وظایف ذیل می باشد ایجاد گردیده و نظارت از تطبیق استراتژی ملی مبارزه با فساد نیز از مسئولیت های اداره متذکره می باشد:

1. وضع و حفظ طرز العمل ها و نگهداری اسناد مناسب جهت جلوگیری از خطرات احتمالی مالی دافغانستان بانک و نظارت بر تطبیق آنها.
2. بررسی متداوم اداره و فعالیت های دافغانستان بانک جهت نظارت بر رعایت قوانین و مقررات نافذۀ دافغانستان بانک.
3. انجام بررسی و تقدیم گزارش ها و مشاورت ها به شورای عالی در بارۀ حساب ها و سوابق و همچنین طرز العمل ها و کنترل های حسابداری و بودیجه دافغانستان بانک.
4. بررسی منظم و رسیدگی به صورت حساب های مالی و سایر اسناد مربوطۀ دافغانستان بانک و صدور تصدیق نامه در صورت صحت بودن آن.
5. نظارت از اجراء و تطبیق سالم تصامیم شورای عالی و رئیس کُل دافغانستان بانک.
6. انجام سایر وظایف و مکلفیت هایی که از جانب شورای عالی و رئیس کُل دافغانستان بانک سپرده می شود.

گزارش به سکرتریت ویژه و مرجع واحد گزارش دهی

دافغانستان بانک از تطبیق این پلان عمل به طور ربع وار (دو هفته قبل از ختم هر ربع) و مطابق نمونه از قبل تعیین شده به سکرتریت ویژه مبارزه علیه فساد اداری گزارش ارائه می نماید.

خطرات پروسه اصلاحات و اقدامات لازم جهت دفع آن

شماره	خطرات/اوضاعیات	اقدامات پیشگیرانه
1	مداخلات افراد غیر مسئول و واسطه نگاری در پروسه استخدام.	دافغانستان بانک غرض شفافیت در پروسه استخدام و شفافیت کامل، از طریق استخدام مرکزی (Centralized) استفاده می نماید و در نظر دارد تا پروسه استخدام خویش را جهت شفافیت هرچه بیشتر الکترونیکی سازد.
2	عدم موجودیت سیستم اطلاع دهی فساد اداری	دافغانستان بانک سیستم اطلاع دهی فساد اداری (Whistle-Blowing System) را در نظر دارد تا راه اندازی نماید.
3	ازدیاد دارایی غیر قانونی	دافغانستان بانک مطابق به پالیسی دولت ج.ا.ا. و هدایت اداره ثبت و بررسی دارایی های ریاست عمومی اداره امور ریاست جمهوری، ثبت دارایی های کارمندان خویش را آغاز نموده است.

نوت: دافغانستان بانک واحد بودیجوی دولت نبوده و مطابق فقره 16 ماده 9 قانون دافغانستان بانک شورای عالی دافغانستان بانک صلاحیت تصمیم گیری در حصه بودیجه مورد نیاز بانک را دارا می باشد.

نکات قابل بحث و تصویب در شورای عالی حاکمیت قانون و مبارزه علیه فساد اداری

در حال حاضر، نکات مشخص برای بحث و تصویب در شورای عالی حاکمیت قانون و مبارزه علیه فساد اداری وجود ندارد. در صورت مواجهه با هرگونه چالشی که مانع تطبیق این پلان عمل گردد، موضوع برای بحث و تصمیم گیری به شورای عالی حاکمیت قانون و مبارزه علیه فساد اداری ارائه می گردد.

اولویت اول: تسهیل ثبت دارایی های مقامات و کارمندان دولتی									1	
خطرات	سال مالی ۱۳۹۷				محور کل تعهد	تاثیرات	شاخص ها	نتایج متوقعه	فعا لیت های اساسی	شماره
	ربع ۴	ربع ۳	ربع ۲	ربع ۱						
	25%	25%	25%	25%	محور اول استراتیژ ی	تقویت شفافیت و حسابدهی مقامات و کارکنان و جلوگیری از فساد و سوء استفاده و فرار از مکلفیت های قانونی توسط آنها	ثبت دارایی کارمندان بلند رتبه آغاز گردیده	شفافیت در پروسه مبارزه علیه فساد اداری	ثبت دارایی های کارمندان بلند رتبه د افغانستان بانک	1.1
اولویت دوم: تقویت دسترسی به اطلاعات و تسهیل اطلاع دهی فساد اداری									2	
خطرات	سال مالی ۱۳۹۷				محور کل تعهد	تاثیرات	شاخص ها	نتایج متوقعه	فعا لیت های اساسی	شماره
	ربع ۴	ربع ۳	ربع ۲	ربع ۱						
	1	1	1	1	محور اول استراتیژ ی	تقویت شفافیت و حسابدهی اداره و افزایش آگاهی عامه در مورد فعالیت های آن	اطلاعات نشر شده توسط اداره	شهروندان به آسانی به اطلاعات از اداره و فعالیت های آن دسترسی پیدا می کنند	تدویر کنفرانس مطبوعاتی ربعوار برای آگاه سازی مردم از وضعیت پولی	2.1

	√	√	√		محور اول استراتژی	تقویت شفافیت و حسابدگی اداره و افزایش آگاهی عامه در مورد فعالیت های آن	اطلاعات نشر شده توسط اداره	شهروندان به آسانی به اطلاعات از اداره و فعالیت های آن دسترسی پیدا می کنند	نشر اطلاعات در مورد اداره و فعالیت های آن در مطابقت با ماده پانزدهم قانون دسترسی به اطلاعات	2.2
	√	√	√	√	محور اول استراتژی	تقویت فرهنگ شفافیت، حسابدگی و اطلاع رسانی در اداره و تقویت رابطه میان شهروندان و اداره	آمریت اسناد و ارتباط دافغانستان بانک	اداره قادر می گردد به فورم های تقاضای اطلاعات به آسانی پاسخ ارائه نماید	ایجاد واحد اطلاع رسانی، توزیف مسئول اطلاع رسانی، نشر جزئیات در مورد مسئول اطلاع رسانی و سایر کارکنان مربوط	2.3
	1	1	1	1	محور اول استراتژی		گزارش ارائه شده به کمیسیون نظارت دسترسی به اطلاعات	از تطبیق قانون دسترسی به اطلاعات توسط اداره اطمینان حاصل می گردد	راه اندازی سیمینارها و ورکشاپ های آگاهی دهی عامه و تبلیغات	2.4
	35%	25%	25%	15%	محور اول	جلوگیری از فساد، سوء استفاده و تضاد منافع	تسهیل اطلاع دهی فساد اداری	کاهش فساد اداری در صورت	معرفی سیستم اطلاع دهی فساد اداری	2.5

					استراتژی ی	توسط مقامات و کارکنان دافغانستان بانک	و رسیدگی شفاف به آنها	موجودیت	Whistle- Blowing (System	
	√	√	√	√	محور اول استراتژی ی	تقویت فرهنگ شفافیت، حسابدهی و اطلاع رسانی در اداره و تقویت رابطه میان شهروندان و اداره	نشر اطلاعات توسط دافغانستان بانک	شهروندان به آسانی به اطلاعات از اداره و فعالیت های آن دسترسی پیدا می کنند	برخورداری از یک ویب سایت داخلی و خارجی دارای کیفیت عالی	2.6
اولویت سوم: تقویت سیستم شناسایی و تقدیر کارکنان										3
خطرات	سال مالی ۱۳۹۷				محور ی تعهد	تاثرات	شاخص ها	نتایج متوقعه	فعا یته های اساسی	شماره
	ربع ۴	ربع ۳	ربع ۲	ربع ۱						
	35%	25%	25%	15%	محور سوم استراتژی ی	کاهش فساد اداری و مالی	سیستم ایجاد شده و شناسایی و تقدیر کارکنان	حمایت کارکنان در امر مبارزه علیه فساد اداری و مالی	ایجاد سیستم شناسایی و تقدیر کارکنان در امر مبارزه علیه فساد اداری و مالی	3.1
	√	√	√	√	محور	جلوگیری از فساد	تعداد قضایا و	از ارجاع تمام	ارجاع بموقع اتهامات و	3.2

					چهارم استراتژی ی	اداری، تامین حاکمیت قانون و حصول اطمینان از مجازات مرتکبین فساد اداری	اتهامات راجع شده جهت تعقیب عدلی	قضایا و تعقیب عدلی تمام اتهامات و موارد فساد اداری اطمینان حاصل می گردد	قضایایی که ایجاب تعقیب عدلی را می نمایند به اداره لوی خارنوالی و ارائه گزارش به سکرتریت ویژه
--	--	--	--	--	------------------------	--	---------------------------------------	---	---

اولویت چهارم: تامین شفافیت پروسه استخدام

4

شماره	فعالیت های اساسی	نتایج متوقعه	شاخص ها	تاثيرات	محور ی تعهد	سال مالی ۱۳۹۷				خطرات
						ربع ۱	ربع ۲	ربع ۳	ربع ۴	
4.1	شفاف سازی و الکترونیک نمودن پروسه استخدام افراد واجد شرایط و استخدام افراد با استفاده از سیستم الکترونیک استخدام	نهادینه ساختن شفافیت و شایسته سالاری در استخدام کارکنان	پروسه استخدام و دیتابیس الکترونیکی استخدام ایجاد شده	نهادینه ساختن شفافیت و شایسته سالاری در استخدام کارکنان	محور سوم استراتژی ی				√	

اولویت پنجم: رسیدگی به درخواست های داخلی و خارجی مبارزه علیه فساد اداری

5

خطرات	سال مالی ۱۳۹۷				محور کی تعهد	تاثیرات	شاخص ها	نتایج متوقعه	فعالیت های اساسی	شماره
	ربع ۴	ربع ۳	ربع ۲	ربع ۱						
	30 درخواست ت	30 درخواست ت	30 درخواست ت	30 درخواست ت	محور پنجم استراتژی ی	افزایش موثریت فعالیت ها، اصلاحات و مبارزه علیه فساد اداری توسط ادارات	رسیدگی به در خواست های داخلی و خارجی	همکاری و هماهنگی در راستای مبارزه علیه جرائم اصلی و پول شویی از جمله فساد اداری	رسیدگی به 120 درخواست های ادارات تنفیذی داخلی	5.1
	7 درخواست ت	7 درخواست ت	7 درخواست ت	7 درخواست ت					رسیدگی به 30 درخواست های ورودی (Inbound) خارجی	5.2
اولویت ششم: بلند بردن ظرفیت ادارات در مورد قانون جلوگیری از پول شویی و عواید ناشی از جرائم										6
خطرات	سال مالی ۱۳۹۷				محور یا تعهد	تاثیرات	شاخص ها	نتایج متوقعه	فعالیت های اساسی	شماره
	ربع ۴	ربع ۳	ربع ۲	ربع ۱						
	2 برنامه	2 برنامه	1 برنامه	1 برنامه	محور پنجم استراتژی	افزایش مؤثریت ادارات در تطبیق احکام قانون جلوگیری از	ادارات تنفیذ قانون، خارنوالی ، گمرکات، شرکت های بیمه و فراهم	بالا بردن سطح دانش کارمندان ادارات	تدویر 6 برنامه آموزشی در مورد قانون جلوگیری از پول شویی و عواید ناشی از	6.1

						پول شویی و عواید ناشی از جرایم	کنندگان خدمات پولی در کشور		جرایم	
	√	√	√	√	محور پنجم استراتژی	افزایش توانایی موسسات مالی و بانک ها در مدیریت خطرات و شناسایی پول های مشکوک اشخاص	به تعداد 5 مقرر، 1 رهنمود و 1 پروسیجر را بدست نشر سپرده است	تقویت مدیریت خطرات و توانایی موسسات در شناسایی پول های مشکوک اشخاص	تهیه و ارائه رهنمودها به موسسات مالی و بانک ها برای تقویت مدیریت خطرات و شناسایی پول های مشکوک اشخاص	6.2
	25%	25%	25%	25%	محور پنجم استراتژی	حصول اطمینان از تطبیق قانون جلوگیری از پول شویی و عواید ناشی از جرایم و مقرر مربوطه توسط	گزارش های نظارتی	تطبیق موثر قانون جلوگیری از پول شویی و عواید ناشی از جرایم و مقرر مربوطه	راه اندازی نظارت های همه جانبه و اختصاصی و گزارش دهی از تطبیق قانون جلوگیری از پول شویی و عواید ناشی از جرایم	6.3

						موسسات بانکی و غیر بانکی				
اولویت هفتم: تطبیق سیستم تادیاتی اتومات										7
خطرات	سال مالی ۱۳۹۷				محور یا تعهد	تأثیرات	شاخص ها	نتایج متوقعه	فعالیت های اساسی	شماره
	ربع ۴	ربع ۳	ربع ۲	ربع ۱						
	30%	30%	20%	20%	محور پنجم استراتژی	شفافیت و مؤثریت پروسه های تادیاتی	سیستم تادیاتی اتومات نصب شده و انتقالات و تادیات انجام شده از طریق این سیستم	شفافیت، مؤثریت و مثمریت در پروسه های تادیاتی	نصب و راه اندازی سیستم تادیاتی اتومات (Automated Transfer System (ATS), Central Securities Depository (CSD), Automated Clearing House(ACH) and Real Time Gross Settlement (RTGS))	7.0
اولویت هشتم: دریافت گواهینامه تصدیق تفتیش داخلی										8

خطرات	سال مالی ۱۳۹۷				محور یا تعهد	تأثیرات	شاخص ها	نتایج متوقعه	فعالیت های اساسی	شماره
	ربع ۴	ربع ۳	ربع ۲	ربع ۱						
	30%	25%	25%	20%	تعهد دافغانستان بانک در راستای شفافیت و مؤثریت در اجراآت	تقویت تفتیش داخلی د افغانستان بانک	بررس داخلی تصدیق شده (Certified Internal Auditor)	بلند بردن مؤثریت، مثمریت، مؤلدیت و سطح کلی اجراآت در اداره ناظر کل د افغانستان بانک	دریافت مدرک بررس داخلی تصدیق شده به منظور تقویت اداره ناظر کُل (Certified Internal Auditor)	8.1
	10%	10%	10%	40%						

پلان عمل سال مالی ۱۳۹۷ د افغانستان بانک

قابل ذکر است، اینکه فعالیت اساسی شماره 8.2 بررسی مبنی بر خطر (Risk Based Internal Audit) الی اواسط سال ۲۰۱۹ تکمیل خواهد شد که ۷۰ فیصد آن طی سال ۱۳۹۷ پلان شده است.